

משרד הפנים יוכל לגרש זרים גם בזמן הטיפול בבקשותיהם

הנהלים, שפורסמו באתר רשות האוכלוסין אך לא באמצעים אחרים, מאפשרים כליאה וגירוש של בני זוג של ישראלים, וכן עובדים זרים ומבקשי מקלט

[עמירה הס](#)

17.11.2013

02:46

[משרד הפנים](#) החמיר באחרונה את היחס לאזרחים זרים ולפלסטינים המבקשים רישיון שהייה בישראל, ומאפשר את גירושם מהמדינה גם במקרים שבעבר היו חסינים מפני צעד זה. השינוי במדיניות פורסם ב-1 באוקטובר [באתר רשות האוכלוסין וההגירה](#), אך לא באמצעים אחרים שימשכו את תשומת הלב של הנוגעים בדבר. מי שעלולים להיפגע מההחמרה הם עובדים זרים שאשרתם פגה והם מבקשים להחליף מקום עבודה, מבקשי מקלט מדיני, בני זוג של תושבים ואזרחים ישראלים וקרובי משפחה של תושבים ואזרחים (למשל, ילדים והורים של יוצאי מדינות מזרח אירופה או פלסטינים). לראשונה, השינוי מאפשר גירוש מבתיים של פלסטינים הנשואים לתושבים ואזרחים ישראלים.

הנוסח החדש בנוהל "קליטת בקשות ועררים על החלטות בלשכות רשות האוכלוסין", קובע שניתן לגרש אנשים שאינם ישראלים, הממתינים לתשובה לבקשתם לרישיון שהייה או שהגישו ערר על דחיית בקשתם. וזו לשון סעיף 2א החדש בנוהל: "עצם הגשת בקשה/ערר או קביעת תור להגשת בקשה/ערר אינן מונעות הרחקה מישראל או השמה במשמורת, אלא אם כן נקבע אחרת בהוראת נוהל ספציפי מנהלי הרשות, לרבות נהלי אכיפה, או שניתנה החלטה שיפוטית המורה על עיכוב ביצוע". לעומת זאת, בהוראות שהיו תקפות עד אוקטובר השנה היה כתוב במפורש בסעיף 2א ש"עד לקבלת החלטה בבקשה או בערר לא יורחק המבקשה/הערר" (השמה במשמורת היתה אפשרית והתרחשה בחלק מהמקרים).

הנוהל מאוקטובר קובע שלושה חריגים: בני זוג של תושבי קבע, בני זוג של אזרחים וידועים בציבור של תושבים ואזרחים. בשתי הקטגוריות הראשונות בני הזוג חסינים מגירוש אבל רק בשלב הראשון של הגשת הבקשה ולא בשלב הערר. לגבי ידועים בציבור נכתב שכל מקרה ייבדק לגופו. אבל גם לחריג נקבע חריג והוא נוגע לבני זוג פלסטינים של תושבי קבע ואזרחים: אלה אינם חסינים עוד מפני גירוש מגבולות המדינה, גם אם הגישו בקשה לרישיון שהייה על בסיס איחוד משפחות. יש לציין שגם אם הנוהל הכתוב הקודם לא קבע זאת, פלסטינים שלא טופלו בהליך איחוד משפחות אלא בוועדה מיוחדת לעניינים הומניטאריים (למשל אלמנות של תושבי קבע, שלהן ילדים ישראלים), לא היו חסינים בפני גירוש גם בעת הטיפול בבקשתם או בערר שלהם. זאת, מכיוון שבניגוד ללא-ישראלים אחרים, הפלסטינים נדרשים

לשלוח את בקשותיהם בדואר, והנהלים שעליהם הסתמכו פקידי משרד הפנים דיברו על בקשות שמוגשות באופן אישי בלשכות האוכלוסין. עוד כתבות בנושא

עובדיהם של כמה ארגוני זכויות אדם ישראליים גילו את השינוי במקרה. למשל, עורכי הדין של עמותת "המוקד להגנת הפרט", שמייצגים תושבים פלסטינים בשטחים הכבושים (כולל מזרח ירושלים), נתקלו בשינוי כשהתברר להם שמשך הזמן להגשת ערר להחלטה של משרד הפנים התקצר מ-45 יום ל-21. עודד פלר מהאגודה לזכויות האזרח אמר ל"הארץ" שמעבר לפגיעה בזכויות והפרסום הלקוי, מן הראוי היה להכריז על תקופת ביניים, לפני כניסת השינוי לתוקף.

דוברת רשות האוכלוסין וההגירה, סבין חדד, מסרה בתגובתה ל"הארץ" כי "נוהל קליטת בקשות עודכן על דעת משרד המשפטים ומטרתו להבהיר, למעשה, מדיניות הקיימת מזה שנים ולא לקבוע מדיניות חדשה. נקודת המוצא היא הרצון למנוע שימוש לרעה בנהלים על ידי כל השוהים הבלתי חוקיים, בדרך של הגשת בקשות שונות באמצעות נהלים שונים ובכך להמשיך לשהות בישראל באופן בלתי חוקי".

פלר ועו"ד סיגי בן ארי מהמוקד להגנת הפרט דוחים את הטענה שאין זו מדיניות חדשה. בן ארי אמרה ל"הארץ" שההשוואה הפשוטה בין סעיף 2 בנוסחו הקודם ובנוסחו הנוכחי מצביעה על השינוי הדרסטי ועל השינוי המהותי במדיניות. לעומת זאת, בהוראות שהיו תקפות עד אוקטובר השנה היה כתוב במפורש בסעיף 2 ש"עד לקבלת החלטה בבקשה או בערר לא יורחק המבקש העורר" (השמה במשמורת היתה אפשרית והתרחשה בחלק מהמקרים).